

Téma: Spojky (konjunkce)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor:	Mgr. Jarmila Krůtová
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.1072
Ročník:	2.
Obor vzdělávání:	Hotelnictví, Cestovní ruch, Obchodník
Vzdělávací oblast:	Český jazyk
Tematická oblast:	Slovní druhy
Vytvořeno dne:	Říjen 2012
Anotace:	Spojky, jejich využití v praxi, druhy spojek.

- Spojky
- - neohebný slovní druh
- - spojují slova nebo věty
- - ve větě neplní funkci žádného z větných členů
- - nesamostatný a neplnovýznamový slovní druh
- - spojky se dělí na souřadicí a podřadicí

- Spojky souřadící (parataktické)
- - mohou být v poměru:
- 1. *slučovacím* (a, i, ani, ani-ani, jak-tak, at'-at')
- 2. *stupňovacím* (ba, ba i, dokonce, dokonce i, nejen-nýbrž i)
- 3. *odporovacím* (ale, avšak, však, naopak, leč)
- 4. *vylučovacím* (nebo, či, buď'-anebo)
- 5. *příčinným* (neboť, vždyť, totiž)
- 6. *důsledkovým* (tak, a tak, proto, a proto)

- Spojky podřadicí (hypotaktické)
- - vyjadřují závislost vět nebo větných členů
- 1. podmětná (že)
- 2. předmětná (že, aby)
- 3. přívlastková (který)
- 4. doplňková
- 5. příslovečná (místní, časová, způsobová, přípustková, podmínková, příčinná, měrová)
- 6. přísudková

- *Příslovečné věty:*
- a) *místní* (kde, odkud, kam)
- b) *časová* (kdy, odkdy, dokdy)
- c) *způsobová* (jak)
- d) *přípustková* (přestože, třebaže)
- e) *podmínková* (-li, kdyby)
- f) *příčinná* (protože)
- g) *měrová*

- Cvičení
- *V textu najděte spojky a určete, o jaký druh věty a souvětí se jedná.*
- 1. Kdyby byl Bavorov, co jsou Vodňany, dal bych ti hubičku na obě strany. 2. Ačkoli bylo teprve k desáté hodině, na ulici nebylo ani človíčka. 3. To je místo, které jsem ti sliboval. 4. Řekl jsem mu, že na něho počkám. 5. Vzduch byl klidný a roklinu naplňovaly vůně pahorků. 6. Pavel zná dobře několik jazyků, dokonce čte v originále odbornou literaturu. 7. Myšlenky jsou naše, ale řeč patří národu. 8. Buď si tiše povídejte, nebo si něco čtěte.

- Řešení
- *V textu najděte spojky a určete, o jaký druh věty a souvětí se jedná.*
- 1. **Kdyby** byl Bavorov, co jsou Vodňany, dal bych ti hubičku na obě strany.(VV podmínková) 2. **Ačkoli** bylo teprve k desáté hodině, na ulici nebylo ani človíčka.(VV přípustková) 3. To je místo, **které** jsem ti sliboval.(VV přívlastková) 4. Řekl jsem mu, **že** na něho počkám.(VV předmětná) 5. Vzduch byl klidný **a** roklinu naplňovaly vůně pahorků.(poměr slučovací) 6. Pavel zná dobře několik jazyků, **dokonce** čte v originále odbornou literaturu.(poměr stupňovací) 7. Myšlenky jsou naše, **ale** řeč patří národu.(poměr odporovací) 8. **Bud'** si tiše povídejte, **nebo** si něco čtěte.(poměr vylučovací)

- Cvičení
- *Vymyslete na každý druh spojek 1 větu, kterou rozeberte.*(počet vět v souvětí, určit větu hlavní a vedlejší, určit druh spojky a druh věty – u hlavních poměr mezi nimi, u vedlejších jejich druhy)

- Zdroje:
- MAŠKOVÁ, Drahuše. *Český jazyk - přehled středoškolského učiva*. Třebíč: Petra Velanová, 2006. ISBN 80-902571-5-1
- HLAVÁČOVÁ, Eva a kolektiv. *Rozbor vět a souvětí s poučením a klíčem*. Blug, ISBN 80-7274-954-4
- KVAČKOVÁ, Jaromíra. *Opakujeme češtinu v 9. ročníku, 1. díl*. Nová škola: Brno 2006, ISBN 80-7289-073-5